

Rada
Európskej únie

V Bruseli 30. júna 2022
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2022/0176 (NLE)

10287/1/22
REV 1

JAI 899
COPEN 246
DROIPEN 89

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet:	ROZHODNUTIE RADY o určení porušenia reštriktívnych opatrení Únie za oblasť trestnej činnosti, ktorá spĺňa kritériá uvedené v článku 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
----------	---

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2022/...

Z ...

**o určení porušenia reštriktívnych opatrení Únie za oblasť trestnej činnosti, ktorá spĺňa
kritériá uvedené v článku 83 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 83 ods. 1 tretí pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹,

¹ Súhlas z ... (zatiaľ neuverejnený v úradnom vestníku).

keďže:

- (1) V článku 29 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva EÚ“) sa stanovuje, že Rada môže prijať rozhodnutia, ktorými sa vymedzuje pozícia Únie k určitej záležitosti geografickej alebo vecnej povahy, a to vrátane reštriktívnych opatrení.
- (2) Článkom 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa Rade umožňuje na základe rozhodnutia v zmysle článku 29 Zmluvy o EÚ prijať reštriktívne opatrenia voči fyzickým alebo právnickým osobám, skupinám alebo neštátnym subjektom, alebo prijať opatrenia na prerušenie alebo čiastočné alebo úplné obmedzenie hospodárskych a finančných vzťahov s jednou alebo viacerými tretími krajinami. Členské štáty by mali mať zavedené účinné, primerané a odrádzajúce sankcie za porušenia nariadení Rady o reštriktívnych opatreniach Únie.
- (3) Toto rozhodnutie sa týka len reštriktívnych opatrení Únie, ktoré Únia prijala na základe článku 29 Zmluvy o EÚ alebo článku 215 ZFEÚ, ako sú napríklad opatrenia na zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, zákazy sprístupňovania finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov a zákazy vstupu na územie členského štátu Únie, ako aj sektorové hospodárske opatrenia a zbrojné embargá.

- (4) Je potrebné, aby členské štáty zaviedli účinné, primerané a odrádzajúce sankcie za porušenie reštriktívnych opatrení Únie. Je tiež potrebné, aby tieto sankcie cielili na obchádzanie reštriktívnych opatrení Únie.
- (5) Komisia zabezpečuje koordináciu medzi členskými štátmi a agentúrami Únie pri presadzovaní reštriktívnych opatrení Únie prijatých v súvislosti s ruskou útočnou vojnou voči Ukrajine a posúdila vzájomné pôsobenie medzi reštriktívnymi a trestnoprávnymi opatreniami.
- (6) V článku 83 ods. 1 ZFEÚ sa v súčasnosti neustanovuje stanovovanie minimálnych pravidiel týkajúcich sa vymedzenia porušenia reštriktívnych opatrení Únie a sankcií zaň, keďže takéto porušenie ako také zatiaľ nepatrí medzi oblasti trestnej činnosti uvedené v danom článku. V súčasnosti sa v článku 83 ods. 1 druhom pododseku uvádzajú tieto oblasti trestnej činnosti: terorizmus, obchodovanie s ľuďmi a sexuálne zneužívanie žien a detí, nedovolené obchodovanie s drogami, nedovolené obchodovanie so zbraňami, pranie špinavých peňazí, korupcia, falšovanie platobných prostriedkov, počítačová kriminalita a organizovaná trestná činnosť. Porušenie reštriktívnych opatrení Únie však môže v niektorých prípadoch súvisieť s trestnými činmi, na ktoré sa vzťahujú niektoré z uvedených oblastí trestnej činnosti, ako je terorizmus a pranie špinavých peňazí.

- (7) Článok 83 ods. 1 tretí pododsek ZFEÚ umožňuje osobitný postup, na základe ktorého môže Rada určiť nové oblasti trestnej činnosti. To sa môže uskutočniť len po dôkladnom posúdení kritérií ustanovených v zmluve, ktoré odrážajú výnimočnú povahu tohto postupu. Vývoj situácie v oblasti trestnej činnosti, ktorý bol zaznamenaný v nadväznosti na útočnú vojnu Ruska voči Ukrajine, predstavuje výnimočné okolnosti.
- (8) Kritériá uvedené v článku 83 ods. 1 prvom pododseku ZFEÚ týkajúce sa cezhraničného rozmeru oblasti trestnej činnosti, konkrétne povaha alebo dôsledky trestných činov a osobitná potreba bojovať proti nim na spoločnom základe, sú vzájomne prepojené a nemožno ich posudzovať samostatne.
- (9) Porušenie reštriktívnych opatrení Únie by sa malo určiť za oblasť trestnej činnosti s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie politiky Únie v oblasti reštriktívnych opatrení. Porušenie reštriktívnych opatrení Únie už teraz kategorizuje ako trestný čin väčšina členských štátov. Niektoré členské štáty, ktoré porušenie reštriktívnych opatrení kategorizujú ako trestný čin, používajú široké vymedzenia, ako je „porušenie sankcií OSN a EÚ“ alebo „porušenie predpisov EÚ“, pričom iné štáty majú zavedené podrobnejšie ustanovenia, napríklad formou zoznamu zakázaných konaní. Kritériá, podľa ktorých konanie patrí do rozsahu pôsobnosti trestného práva, sa v jednotlivých členských štátoch líšia, zvyčajne však súvisia s jeho závažnosťou (závažný spôsob konania) alebo sa stanovujú z kvalitatívneho hľadiska (úmysel, hrubá neobstarlivosť) alebo z kvantitatívneho hľadiska (škoda).

- (10) Porušenie reštriktívnych opatrení Únie je obzvlášť závažnou oblasťou trestnej činnosti, ktorej stupeň závažnosti je podobný stupňu závažnosti oblastí trestnej činnosti uvedených v článku 83 ods. 1 ZFEÚ, keďže môže podporovať hrozby pre medzinárodný mier a bezpečnosť, narušať upevňovanie a podporu demokracie, porušovať zásady právneho štátu a ľudské práva a spôsobovať výrazné hospodárske, sociálne, spoločenské a environmentálne škody. V dôsledku takýchto porušení majú jednotlivci a subjekty, ktorých aktíva boli zmrazené alebo ktorých činnosti sú obmedzené, naďalej prístup k svojim aktívam a podporujú režimy, na ktoré sú zamerané reštriktívne opatrenia Únie, alebo majú naďalej prístup k štátnym finančným prostriedkom, ktoré boli zneužitú. Podobne, peňažné prostriedky získané využívaním tovaru a prírodných zdrojov, s ktorými sa obchoduje v rozpore s reštriktívnymi opatreniami Únie, môžu režimom, na ktoré sú zamerané uvedené reštriktívne opatrenia, umožniť nákup zbraní, ktorými páchajú trestné činy. Okrem toho by porušenie reštriktívnych opatrení Únie týkajúcich sa obchodu mohlo prispieť k nezákonnému využívaniu prírodných zdrojov v jurisdikcii, ktorá je predmetom uvedených reštriktívnych opatrení.
- (11) Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov v rezolúcii Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1196 (1998) vyzdvihla význam posilňovania účinnosti zbrojných embárg ako prostriedkov na znižovanie dostupnosti zbraní na vedenie ozbrojených konfliktov. Štáty zároveň vyzvala, aby v rámci plnenia svojich povinností vykonávať rozhodnutia Bezpečnostnej rady o zbrojných embargách zväžili prijatie právnych predpisov alebo iných právnych opatrení, na základe ktorých sa porušenie zbrojných embárg stanovených Bezpečnostnou radou stane trestným činom.

- (12) Skutočnosť, že členské štáty majú vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch veľmi odlišné vymedzenia porušenia reštriktívnych opatrení Únie a sankcie za takéto porušenie, prispieva k rôznym úrovniam presadzovania sankcií v závislosti od členského štátu, v ktorom sa porušenie stíha. Poškodzuje to ciele Únie, ktorými sú zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a presadzovanie spoločných hodnôt Únie. Existuje preto osobitná potreba spoločného postupu na úrovni Únie na riešenie problému porušovania reštriktívnych opatrení Únie prostredníctvom trestného práva.
- (13) Porušenia reštriktívnych opatrení Únie majú jasný a niekedy dokonca nevyhnutný cezhraničný rozmer. Nielenže môžu takéto porušenia páchať fyzické osoby alebo byť do nich zapojené právnické osoby pôsobiace na celosvetovej úrovni, ale v niektorých prípadoch reštriktívne opatrenia Únie, ako sú obmedzenia bankových služieb, cezhraničné operácie dokonca zakazujú. Ich porušenie sa preto rovná konaniu na cezhraničnej úrovni, ktoré si vyžaduje spoločnú cezhraničnú reakciu na úrovni Únie.
- (14) Odlišné vymedzenia porušenia reštriktívnych opatrení Únie a sankcie zaň vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov sú prekážkou pri jednotnom uplatňovaní politiky Únie v oblasti reštriktívnych opatrení. Môžu dokonca viesť k taktizovaniu pri výbere súdu zo strany páchatel'ov a k forme beztrestnosti, keďže sa môžu rozhodnúť vykonávať svoje činnosti v tých členských štátoch, ktoré majú za porušenie reštriktívnych opatrení Únie stanovené menej prísne sankcie. Harmonizácia sankcií za porušenie reštriktívnych opatrení Únie by zvýšila účinnosť, primeranosť a odrádzajúci účinok takýchto sankcií.

- (15) Porušenie reštriktívnych opatrení Únie by sa preto malo určiť za „oblasť trestnej činnosti“ na účely článku 83 ods. 1 ZFEÚ, keďže spĺňa kritériá stanovené v uvedenom článku.
- (16) Spoločný postup na úrovni Únie by prispel nielen k vytvoreniu rovnakých podmienok v členských štátoch a k zlepšeniu presadzovania práva a justičnej spolupráce v boji proti porušeniam reštriktívnych opatrení Únie; prispel by aj k celosvetovým rovnakým podmienkam z hľadiska presadzovania práva a justičnej spolupráce s tretími krajinami v oblasti porušovania reštriktívnych opatrení Únie.
- (17) Cieľ tohto rozhodnutia, a to určenie porušenia reštriktívnych opatrení Únie za oblasť trestnej činnosti, ktorá spĺňa kritériá uvedené v článku 83 ods. 1 ZFEÚ, sa musí dosiahnuť na úrovni Únie. Je preto v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (18) Určenie porušenia reštriktívnych opatrení Únie za oblasť trestnej činnosti na účely článku 83 ods. 1 ZFEÚ je potrebné ako prvý krok, ktorým sa umožní druhý krok, ktorým je prijatie hmotnoprávných sekundárnych právnych predpisov, okrem iného o stanovení minimálnych pravidiel týkajúcich sa vymedzenia trestných činov porušenia reštriktívnych opatrení Únie a sankcií za ne.

- (19) Toto rozhodnutie nemá v súlade s legislatívnymi postupmi ustanovenými v zmluve vplyv na žiadne následne prijaté opatrenia. Predovšetkým sa ním neurčuje ani nevylučuje rozsah pôsobnosti a obsah akýchkoľvek sekundárnych právnych predpisov, ktoré budú navrhnuté po začatí uplatňovania tohto rozhodnutia.
- (20) Je nevyhnutné, aby sa každý legislatívny návrh takýchto sekundárnych právnych predpisov vypracoval v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie.
- (21) Náležitú pozornosť je potrebné venovať najmä rozmanitosti vnútroštátnych systémov a základným aspektom systémov trestnej justície členských štátov, a to aj pokiaľ ide o organizáciu sankcií. Náležitá pozornosť sa musí venovať aj zárukám základných práv, zásade neretroaktivity trestných činov a zásadám zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov, ktoré sú zakotvené v článku 49 Charty základných práv Európskej únie, ako aj požiadavkám presnosti, jasnosti a zrozumiteľnosti trestného práva.
- (22) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

- (23) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Írsko listom z 29. júna 2022 oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto rozhodnutia.
- (24) Aby bolo možné čo najrýchlejšie prijať sekundárne právne predpisy, ktorými sa stanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestného činu porušenia reštriktívnych opatrení Únie a sankcií zaň, by toto rozhodnutie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Porušenie reštriktívnych opatrení Únie je oblasťou trestnej činnosti v zmysle článku 83 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka
